

Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksesta

Kunnanhallitus 10.10.2022 § 142
105/00.03.00.01/2022

Kunnanvaltuusto käsitteli 20.6.2022 kokouksessaan tarkastuslautakunnan vuoden 2021 tilinpäätöksestä antamaa arviointikertomusta. Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa velvoittanut kunnanhallituksen antamaan selvityksen lokakuun 2022 loppuun mennessä niistä seikoista, joihin arviointikertomuksessa on kiinnitetty huomiota.

Arvioinnin suorittamista varten lautakunta on hyväksynyt toimikaudekseen arviointisuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen. Vuoden 2021 painopisteinä ovat olleet sosiaali- ja terveystalouden toiminnan järjestäminen ja organisointi, elinvoimapaikat sekä talouden tasapainottaminen ja arviointimenettely.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kunnalle laissa säädetyt valtuuston päättämät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on saavutettu toimintakertomuksen, tarkastuslautakunnan tekemien havaintojen ja saatujen selvitysten perusteella. Lautakunta toteaa, että tasapainottamisohjelman toteutumiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja se vaatii talouskuria päätöksenteossa.

Tarkastuslautakunta toteaa arvioinnissaan, että terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen säilyminen lähipalveluina on vaarantunut ja kunnan tulee kiinnittää erityistä huomiota palveluiden jatkumiseen. Tilapäinen palvelutason heikennys ei saa johtaa pysyvään käytäntöön.

Kunnanhallituksen vastaus:

Tarkastuslautakunnan huomio sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen säilymisestä lähipalveluna on aiheellinen ja kunnanhallitus ottaa sen huomioon edunvalvontatyössään.

Monipuolisen palvelutason säilymiseksi ja parantamiseksi tulee kunnan tehdä aktiivisesti töitä. Kuntalaisia, vapaa-ajan asukkaita ja kaikkia muitakin kannustetaan käyttämään palveluita ja osallistumaan tapahtumiin.

Kunnanhallituksen vastaus:

Kunta ottaa esitetyn asian huomioon viestinnässään ja markkinoinnissaan

Asuttujen alueiden kehittäminen

Lautakunta toteaa, että nykyisen tasoinen rantarakentaminen ja siihen liittyvä poikkeamislupien käsittely pystytään hoitamaan käytettävissä olevilla resursseilla kohtuullisessa ajassa.

Kunta edistää erillisten ranta-asemakaavojen laatimista mahdollisuuksiensa mukaan.

Kunnanhallituksen vastaus:

Kunta tarkastelee kaavoitusta koskevia suunnitelmia vuosittaisessa kaavoituskatsauksessaan ja huolehtii siitä, että kunnassa on voimassa lain vaatimat ajantasaiset kaavat.

Kunnanhallituksen alaiset tulosalueet:

Lautakunta huomioi, että tavoitteiden toteutumisesta on vaikea arvioida, koska kaikille tavoitteille ei ole asetettu selkeää mittaria.

Kunnanhallituksen vastaus:

Kunnanhallitus toteaa, että etenkin tavoitteiden toteutumisen laadullinen mittaaminen on haasteellista, mutta toimiva johto kehittää mittaus- ja arviointimenetelmiä jatkuvasti.

Liikenne

Lautakunnan mielestä palvelu- ja asiointiliikenne on hyvä ja toimiva palvelu. Käyttäjiä palvelun parissa on ollut vuonna 2021 suurin piirtein saman verran kuin edellisenä vuonna. Ajokertoja oli 204 ja matkustajien määrä oli 742, jolloin matkustajia oli 3,64 henkilöä ajokertaa kohden.

Palvelu on hyvin tärkeä kylillä asuville ja palvelun jatkaminen on tarpeellista.

Lautakunta on edelleen huolissaan tiestön kunnosta ja talvihoidosta, joka on käyttäjien havaintojen mukaan huonontunut viime vuosina.

Kunnanhallituksen vastaus:

Kunta huolehtii vastuullaan olevan tiestön kunnosta resurssiensa mukaan ja pyrkii siihen, ettei korjausvelkaa pääsisi syntymään. Valtion vastuulla olevan tiestön kunnan osalta pyritään asiaa hoitamaan edunvalvontateitse

Sosiaali- ja terveystalvet/kunnan kustannusvastuu

Työmarkkinatuen saajien määrä on lisääntynyt ja sen myötä työmarkkinatuen kuntaosuus on kasvanut. Lautakunta pitää huonona asiana, että yli tuhat päivää työttömänä olleiden osuus on kasvanut edellisestä vuodesta.

Kunnanhallituksen vastaus:

Kunta on kiinnittänyt pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun ja pyrkii erilaisin työllistymistä tukevin keinoin vaikuttamaan siihen, että kyseinen negatiivien kasvu saadaan taitettua.

Sosiaali- ja terveystalvet/Siun sote

Lautakunta kiittää palvelujen tarjoajaa ja henkilökuntaa laadukkaasta terveystalvetuiden tuottamisesta, mutta on huolestuneena huomionnut sosiaaltalvetuiden tason huonontuneen oleellisesti, erityisesti aikuissosiaalityössä ja vammais- ja kehitysvammatalvetuissa. Lautakunta vaatii, että sosiaali- ja terveystalvetuiden talvetutasoa tulee parantaa ja säilyttää talvetut lähitalvetuina.

Kunnanhallituksen vastaus:

Sen lisäksi, mitä edellä on jo vastattu, kunnanhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystalvetut siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alusta lukien.

Kiinteistötoimi

Lautakunta kiittää siitä, että kiinteistöjen hoito on vakiintunut kiinteöstalvetusopimuksen ja talvetulukuvauksen mukaiseksi.

Kunnan omistamien rakennusten ja kiinteistöjen peruskorjaus- ja kunnostuskartoitusten suunnitelma on otettu toteutettavien toimenpiteiden pohjaksi.

Isännöintijärjestelmään siirtyminen olisi järkevää ainakin kunnan omistamien asuin- ja liikehuoneistojen kohdalla.

Riskit ja sisäinen valvonta

Merkittävimpiin riskeihin kunnan kannalta luetaan sote-kustannusten jatkuva kasvu ja erityisesti se, ettei kunta ole voinut omilla toimenpiteillään juurikaan vaikuttaa sote-kustannuksiin. Vuonna 2021 päätettiin sote-uudistuksen toteuttamisesta siten, että vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille.

Pohjois-Karjalan tietoverkko-osuuskunta päätti vuonna 2021 vuokrata valokuituverkon ja siihen liittyvän liiketoiminnan Kaisanet Oy:lle. Ratkaisu omalta osaltaan turvaa entistä varmemmin kunnan saatavat tietoverkko-osuuskunnan yrityssaneerausohjelman mukaisesti.

Kunnan toiminnalliset riskit lähivuosina kohdistuvat mm. muutosten aiheuttamaan työmäärän kasvamiseen ja työntekijöiden eläköitymiseen sekä uuden ammattitaitoisen henkilökunnan löytymiseen. Kunnan kiinteistöomaisuus on myös merkittävä riskitekijä. Osa kiinteistöistä on vanhaa ja korjausvelkaa on muodostunut merkittävästi. Lisäksi kunnan rahoitusriskejä ovat kotimaiset pitkäaikaislainat ja niiden korot sekä kunnan antamat takaukset ja rahoituslainat.

Kunnanhallituksen vastaus:

Tarkastuslautakunnan havainnot kunnan merkittävimmistä riskeistä ovat aiheellisia ja sen vuoksi riskienarviointityötä tulee tehdä kaikessa päätöksenteossa ja toiminnassa.

Konserni

Tilinpäätös sisältää kuntalain mukaisesti konsernitilinpäätöksen. Konsernitasolla tilikauden tulos on 51.912 euroa ylijäämäinen vuonna 2021, kun se vuonna 2020 oli 1.344.524 euroa alijäämäinen.

Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalot

Lautakunta on tyytyväinen, että käyttöaste on saatu pidettyä kohtuullisella tasolla poistamalla asuinkäytöstä huonokuntoisimpia rivitaloja.

Lautakunta pitää tärkeänä, että Kiinteistö Oy Rääkkylän Vuokratalojen huoneistoja korjataan suunnitelmallisesti kysynnän mukaan.

Muut havainnot

Tilintarkastajan raportoinnin mukaan hallintosääntöä tulisi päivittää ajanmukaiselle tasolle lisäämällä kuntalain mukainen kuntalaisen aloiteoikeus ja tarkentamalla viranhaltijoiden hankintavaltuuksia. Lautakunta pitää tärkeänä, että kunnan eri hallintokunnat ja tytäryhteisöt toimivat yhteistyössä talouden tasapainottamisohjelman suunnittelussa sekä tulevien vuosien toimissa sen onnistumiseksi.

Kunnanhallituksen vastaus:

Hallintosäännön uusiminen on meneillään ja tavoitteena on, että uusi hallintosääntö astuu voimaan 1.1.2023 alkaen.

Strategisista painopisteistä tarkastuslautakunta toteaa, että lautakunnat ovat toimineet pääosin valtuuston asettamien painopisteiden mukaisesti.

Elinvoimalautakunta on osaltaan käsitellyt arviointikertomuksen 8.9.2022 § 36

Hyvinvointilautakunta on osaltaan käsitellyt arviointikertomuksen 7.9.2022 § 51.

Lautakuntien asiaa koskevat päätökset ovat esityslistan oheismateriaalina.

Valmistelu ja lisätiedot: kunnanjohtaja Esko Rautiainen, puhelin +358401053001 tai sähköpostitse esko.rautiainen(at)raakkyla.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa valtuustolle tarkastuslautakunnan edellyttämän selvityksen edellä selostusosassa esitetyllä tavalla sekä saattaa lautakuntien antamat vastineet valtuustolle tiedoksi ja esittää valtuustolle niiden hyväksymistä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.